

ОЛЕСЬ БЕРДНИК

БЛАКИТНИЙ

КОВАЛЬ

ПОЕЗІЇ



СМОЛОСКИП

THE AZURE BLACKSMITH

Poetry Collection From Ukraine
(In Ukrainian)

By Oles Berdnyk

Published by SMOLOSKYP



Paris

Baltimore — 1975

Toronto

ОЛЕСЬ БЕРДНИК

Блакитний коваль

ПОЕЗІЇ

Передмова Григора Павлокімця

diasporiana.org.ua

Українське Видавництво СМОЛОСНИП ім. В. Симоненна

Париж

Балтимор — 1975

Торонто

Бібліотека СМОЛОСКИПА ч. 21

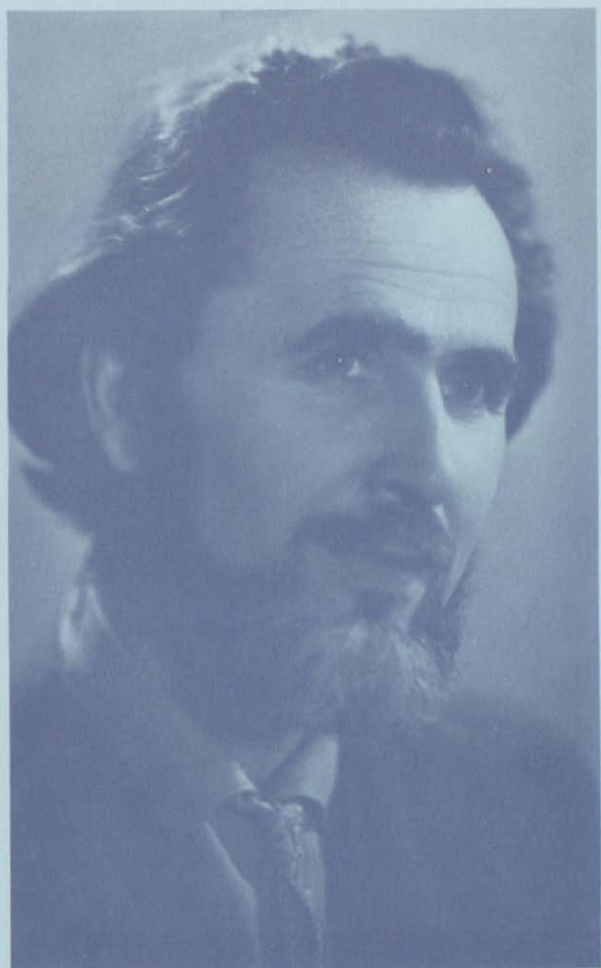
Мистецьке оформлення й ілюстрації
ГРИГОРА ПАВЛОКІМЦЯ

Збірна поезій БЛАНІТНИЙ КОВАЛЬ появляється друком
без відома і згоди автора.

SMOLOSKYP

P.O. Box 6066, Patterson Station
Baltimore, Md., 21231, U.S.A.

Printed and bound in Canada



Олесь Бердник

ПЕРЕДМОВА

Світонією назвав Олесь Бердник — автор багатьох повістей у науково-фантастичному жанрі — казкову візію переображеного людства й життя в крузі Любви, Світла й Краси космічного єднання усього живого. У цей круг включена й улюблена авторова Космічна Україна з її столицею — “серцем її синів у видимому й невидимому світах, у минулому, сучасному та майбутньому”.

Казка про Світонію стала підвалинами всієї літературної творчості письменника й її він несе в хаос сучасного земного життя, в екстремум зростання техногену, що стає на заваді духовій еволюції, й дарує своєму народові й усьому людству, бо:

...“Час настає. — Час Небувалого Народження. Чудо? Ні. Здавна суджена Реальність, така ж проста і прекрасна, як перетворення гідкої гусені на барвистого метелика. Всі бачили цю метаморфозу, але майже ніхто не надає їй глибинного універсального значення для Всієї Світобудови”.

Творчість Олесь Бердника це географічна карта стежок і доріг у Світонію — Нову Республіку Духа, якої мета це “свобода духового вияву у невичерпності Буття”.

Автор дає нам один-єдиний критерій шукань стежок і доріг у Світонію — РАДІСТЬ (або Любов, або Свободу, або Істину, що одне й те ж.)

Ось перед нами ще один путівець — збірка поезій Олесь Бердника. Вона — насіння квіток найсуттєвішого значення, без яких Світонія не була б завершеною вартістю духа її творця та джерелом світла й радости для читачів.

Григор Павлокімець

Людино, ти воістину прекрасна!

Поглянь — навколо спадщина твоя. Поля безмежні, гори сніжно-білі, і синь морів, і тихий шум лісів. Усе — твоє багатство і оздоба, і ти — господар дивної краси. Іди, завітчаний, до Сонця й до зірок, неси у серці вогняні дарунки, складай їх rado на оaltar Безмежся.

Якщо ж тебе в дорозі запитають, хто ти і звідки йдеши, — відповідай: "Я є Безмежся Вогняного Син! Із праху встав амебою німою, із вод правічних виповзав на сушу, рослиною, твариною ставав, щоб, зрештою, підняти погляд вгору..."

Природо-Мати! Привітай мене. Я твій єдиний син і спадкоємець. І був, і єсть, і вічно буду жити. Каміння на шляху, колючі терни, і тьма в серцях, і битви за свободу — усе це віхи пошуків моїх.

Позаду — глянь — мільярди років бою, смертей, любові, розпачу і мук. А спереду — я бачу знову простір, а в ньому обрії, казкові, незбагненні. Вони мене хвилюють, кличуть, ждуть. Безмежся! Не спинюся я ніколи! Дитя твоє, я знову йду вперед, оновлений, могутній і безсмертний!"

Так скажеш ти сміливо. Ці слова ти маєш право вимовити. Чуєш?

Бо ти найбільша цінність у Бутті. Ти Серце Всесвіту, його надія, розум.

Нехай на довгому, тернистому шляху лягають в землю горді шукачі. За ними йдуть на зміну й зростають сміливі послідовники — сини. Огонь відваги, мужності і віри оновлює їм душі і серця.

Єдиними стають шляхи планет, далеких сонць, туманностей сріблистих. Погоки Розуму у Всесвіті течуть, заповнюють урочисте Безмежся. Колись були помилки і невдачі, колись були тирани і "боги"! Тепер тобі не треба сірих тіней. Ти — Всемогутній, Всюдисущий, Вічний!

Захочеш — сам утвориш Новий Світ, небаченими квітами засієш, заповниш музикою дивною його. І буде все в твоїх руках, в твоїй державній, непоборній волі. Вогнем священним, чистим Пізнання ти поєднаєш у Єдиний Пломінь розірвану тканину Всебуття!

Ти — Батько й Син, ти — Витвір і Творець!

БЛАКИТНИЙ КОВАЛЬ

Я блакитний коваль,
Маю кузню свою.
Не залізо, не сталь —
Власну душу кую...

Роздуваю горно
Боротьби і шукань,
І палає воно
Серед грізних повстань!

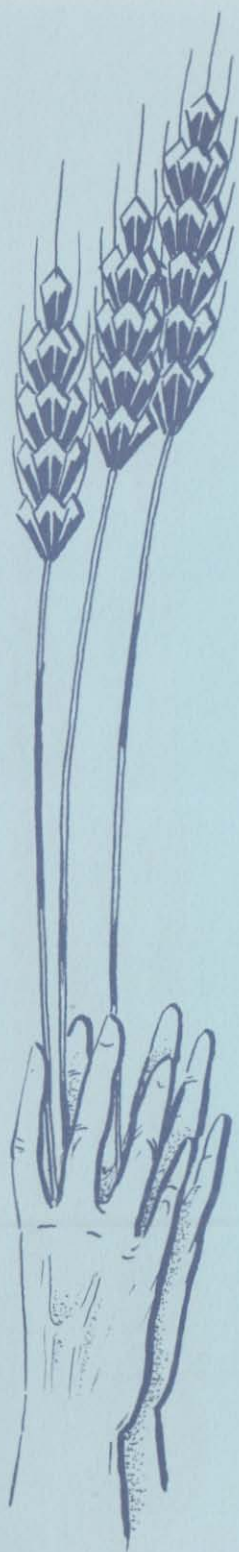
Я себе розпалю,
Я розжарю свій дух,
І його переллю
У нестримність, у рух!

На ковадло життя
Кину серце своє,
Хай по ньому б'ють
Грізним молотом б'є!

Скачуть іскри рясні
У незміряну даль...

.....
У чарівному сні
Я — блакитний коваль...





Хочу розірвати плоть тужаву,
В полум'яну Безмір прорости,
Понад барикади, понад славу
Запалити Райдужні Мости!

В грудях Неба серцем запалати,
Породить нетлінне Життя,
Кров'ю вогняною оживляти
Всесвіту небачене Дитя!..

Віта мене земля, неначе мати...
Мов батько, сонце руки подає...
Проснулось поле, вже пора орати,
Воно — моє...

**
*

Сонце — твій батько,
Земля — мати твоя.
Будь, як вони,
Всюди, завжди...
Ясним, як сонце, будь,
Щирим, як земля, будь,
Мужнім, як лев, будь
Мудрим драконом будь,
Зло спопеляй,
Тьму розганяй,
Відважним воїном будь!

Щоб воскреснути — *треба вмерти.*

(Із східних афоризмів)

Закон вогню, закон кохання,
Пали мене, карай мене!
Веди крізь громи і повстання
У преображення ясне!

Не дай в ілюзії заснути,
Не дай мокріти у багні,
Щоб думка, грізна і розкута,
Палахкотіла у мені,

Щоб крила, сильні і вогнисті,
Прорвали тіла мур тугий,
Щоб зорі, праведні, пречисті,
Мене взяли у світ новий!

Іще востанне я заплачу,
Пройду незримо по землі,
І всі падіння та невдачі
Лишу впокореній золі.

І блискавицею-привітом
Сяйну у грізній синяві.
Закон Вогню гримить над світом:
Умріть, мерці!
Живіть, живі!

Стугонять литаври неба в просторах правічних.
Загорівся бій!
Зорі-іскри скачуть з-під шабелі космічних
В темряві нічній.

Люди сплять, не чують і не бачать,
Як під ту грозу
Невмируща Мати понад ними плаче
І роня сльозу.

Вершники зійшлися у жахнім двобої.
Хто здола кого?
Чорний білого розітне шаблею страшною?
Білий — чорного?

Коні гримають копитами об твердь празоряну.
Горобина ніч!
Сто віків чекає герцю світ розорений.
Невмолима січ!

Спалахніте серцями,
Ваших променів ждуть.
Не проходите, мов тіні,
Метеорами в безвість,
Хай на темному небі
Нові зорі зійдуть!

Бо як сонце згасає,
То інше засяє,
Бо як гине планета — інша в путь вируша!
Бо всі атоми схожі один на одного,
І лише у людини
Неповторна душа...

**
*

Вайвасвато, новий воїне,
Вайвасвато, вічний воїне!
Уподобся Сонцю — Вогняному Володарю!
Все віддай іншим і нічого собі!
Блискавицею, громовицею
Пронижи мару життя!
У болоті не зупинись,
Принадою владності не захопись!
Вайвасвато, Вайвасвато!



Заіржали в небі коні полум'яні,
Хто не побоїться осідлати їх?
Понесуть ті коні у світи незнані,
У світи казкові вершників своїх!..



Хай минають маторошні роки,
Хай сльозяться дощовиті дні, —
Сій в ріллю — морозну і глибоку
Літ грядущих зерна вогняні!

Хто ти, Любове? Що ти, Любове?
Спалах чуття? Чи дарунок таланту?
Тіла жага чи божественне Слово?
Попіл чи полум'я?
Фенікс чи фантом?
Що ти, Любове?
Падіння в безодню?
Чи ейфоричний хвилюючий трунок?
Хижої пристрасті паща голодна
Чи розцяцьковані квітами труни?
Котиться вир, і нема йому впину,
В ньому зливаються атоми, люди —
Драми, гротески, комедії, кпини:
Є, і було, і триває, і буде!
Грізна любов, найніжніше кохання,
Шепіт несміливий, слово шалене —
Все поспіша на олтар сподівання —
В пащу неситу, в пащу вогненну.
Де розуміння?
Де ти, критерій?
Логіка мовчки навколішки стала.
Істина Мати. Вершина Містерій.
Ясна і темна. Мінлива і стала.

Гинуть світи. І спалахують зорі
В нових галактик вселенському громі,
Кроноси юні в нових просторах
Інші будують любові хороми.

Хай у безмежжя пливають самото
Скелі, мов свідки космічної драми.
Єви в Едемах ідуть ясноокі
І обнімають коханих Адамів.

Будуть і яблука, будуть і змії,
Будуть Єгови, будуть падіння,
Каїна задрість, Авеля мрії
Чорні і світлі пустять пагіння.

Крізь революції, царства, поеми
Підуть потомки Адама до неба,
Щоб написати нові проеми
І в епілозі розгадують ребус —
 Ребус кохання...
 Що ж ти, Любове?
 Іскра прадавнього змія Ананти?
 Темна мара чи божественне Слово?
 Попіл чи полум'я? Фенікс чи фантом?

Коли риба пливе в океані,
Хіба риба сумує від того,
Що оточує її водяна стихія, рідна стихія?
Ні, не сумує риба від того...
Б'ється риба на гарячому піску,
Задихається на кам'яному березі,
Бажає пірнути в зелену глибінь,
Що породила її!
Коли сокіл ширяє у небі,
Хіба соколу важко від того,
Що вітри його в небо здіймають,
У блакитне, чудове небо?
Ні, не важко йому від того!
А в клітці сумує сокіл,
У сільці тріпочеться сокіл,
Коли зв'язані крила широкі,
Коли небо закрите від зору,
О прекрасне, величне небо!



СНІГОВА БАБА

Витала в небі мала сніжинка,
Білокрилесенька янголінка.
Серед хурделині-заметілі
З неба злетіла, в заметі сіла.
Ішло дівчатко яснооке,
Зліпило сніжку круглобоку
Упала сніжка з рук дівчини
Та й покотилася в долину.
А по дорозі снігу-снігу
Навертюхалося в тому бігу.
Була сніжинка — тепер бабище,
Пухка потвора, снігомарище.
З вугілля очі, рот і вуха,
Відро помийне для капелюха.
Із моркви ніс, мітла для сміху,
На глум дорослим, малим
— на втіху.

Зима лютує, тріщать морози,
У серці баби холодні сльози.
Ночами бабу кличуть зорі
У небо ясне, у даль прозору.
Як з її тілом здолать тяжіння,
Гидкого збутися чортovinня —
Нехай бере собі хто хоче
Відро помийне, з вугілля очі, —
А їй би тільки простори ясні,
Кружляння в небі, політ прекрасний!
А я дивлюся, а я сміюся:
— Не плач, бабище, не плач, бабусю!
Засяє сонце, весна прилине,
Тебе підніме у небо сине,
І ввійдеш ти в легку хмаринку,
У білокрилу янголинку,
Минуть морози, дитячі глуми,
Холодні ночі, похмурі думи.
Тебе чекають простори ясні,
Кружляння в небі, політ прекрасний.



Народи мені, дівчино, сина,
Уночі народи!
Під кущем молодої калини
Горілиць поклади.

Келих зоряний, пахощі квіту
Хай він вип'є вночі,
Ковалі у незримому світі
Приготують мечі.

І ніхто не підніме ту крицю,
Тільки він, тільки він,
Коли в нашім краю заіскриться
Грізний час Дивозмін.

Він устане до буйного герцю
І здолає пільму,
Бо нескореність сіяла в серце
Ти, Дівчино, йому!

Народи ж мені воїна — сина,
Козака народи,
На долоні Матусі — України
Горілиць поклади!..

Пісні мої,
Пісні матерів священні,
Заворожіть сина чарами стовічними,
Щоб не знав він напасті, ні хвороби лютої,
Ні стріли ворожої, ані долі рабської..



ПІСНЯ

Розцвілася квіточка, розцвілася,
Та багряним полум'ям зайнялася.

Полюбили квіточку буревії,
Розпалили в серці їй пісні-мрії.

Тріпотіла квіточка, пламеніла,
В сонячному промені вся згоріла..

Впало з серця квіточки сім'я-зерня
Поміж темні зарості, поміж терня

Ой не спіте, людоньки, ой не спіте!
Зернятко дрібненькеє віднайдіте!

Бо Весна Полум'яна як надійде —
Квіточка багряная вже не зійде...

Ще так недавно у божевільні
Здіймали руки до зір заграви,
Іще поети не розповіли
Про всі походи відваги й слави, —
А вже вітри несуть тривогу,
А вже горить криваво захід...
Кудись у даль ведуть дороги —
І понад ними чорні птахи...



Журливко — Лелеко,
У небі далекім
Литаври гудуть!
Віщують Світання,
Пророчать кохання
Полум'яну Путь!

Діду-Славуто, батьку безсмертний,
Знаєш ти давні часи...
Звідти, від наших предків далеких,
Вість принеси...

Гей, принеси!

Потім від нас забери наші думи.
Пісні і казки на хвилю збирай.
Дальнім нащадкам через століття
Все передай...

Гей, передай!



Затуманилась земля,
Нічка впала на поля,
Помахала моя мила
Хустиною іздала.

То не мила, не вона,
То пригодонька страшна,
На далекій Україні
Загорілася війна...

Моя мила, я іду
На любов чи на біду,
На коханій Україні
Своє серце покладу.

Де упали козаки —
В полі вирости квітки,
Заплетуть їх наречені
До весілля у вінки...

Вдарять землю каблуки,
Засміються парубки...
Лиш одна дівчина витре
Дрібні сльози із щоки...

Задрімали Карпати,
Спить і серце моє.
Лиш Черемошу спати
Плин води не дає.

Серед темної ночі
Не змовка і на мить,
Бурунами клекоче
І камінням гримить.

Грозить гнівно і сварить,
Та не знати — кого!
Все примарами марить
Із дитинства свого.

Бокорашів чекає
Іздаля, з висоти, —
Та в потоці мілкому
Вже не пройдуть плоти...

А Говерла шепоче:
— То, Черемоше, сни.
Не ридай серед ночі,
А діждися весни!

Дам тобі я водиці,
Не журись, далебі!
Гостроносі ялиці
Попливуть по тобі...

Із лісів Верховини,
Із далеких плаїв
Бокораші поплинуть
До казкових країв!..



ДУМА ПРО ОЧІ

Гей, гей, гей!
Розлягаються у безмежжя стежки і дороги,
А на них виростають,
Розквітають
І дива і тривоги! Гей, гей!
Треба йти,
Треба звідати перемоги й невдачі,
Подолати незримі мости,
І зрадливі обійми, і цілунки гарячі!
Гей, гей, гей!

Чуєш, брате мандрівний, чуєш, сестро незнана?
На вершині гірській,
У імлиці нічній,
Всюди чується слово кохане! Гей, гей!
Мов луна,
Тихо котиться пісня над світом...
Далина
Запалила веселку жаданим привітом!
Гей, гей, гей!

Хто ж то є?

То казкові безсмертні очі —
Материнські, дівочі, побратимські, пророчі!
То дитинство крилате моє...
Гей, гей, гей!
На планетах далеких,
В чужинецькім холоднім краю,
Прокричать тобі в душу невмирущі лелеки
Про кохані очі, про Вітчизну твою!
Гей, гей, гей!
Про єдині очі —
небувалі, пророчі...
Про безсмертну Україну твою,
Гей, гей, гей!



Кобзарю, кобзарю, куди ти прямуюєш?

— На вольную волю...

Кобзарю, кобзарю, хто шлях тобі вкаже?

— Вітри в чистім полі..

Вітри в чистім полі...

Кобзарю, кобзарю, що в полі шукаєш?

— Прадавню могилу...

Кобзарю, кобзарю, а що в тій могилі?

— Незміряна сила!..

Незміряна сила!..

Кобзарю, кобзарю! Чи сила та встане?

— Устане, повстане!

Кобзарю, кобзарю, коли те настане?

— В урочє світання!

В урочє світання!

Кобзарю, кобзарю, в очах твоїх темно!

— А в думці світає...

Кобзарю, кобзарю, ти плачеш печально!

— А серце співає...

А серце співає...

Кобзарю, кобзарю, чи вернешся з поля?

— Вернуся, вернуся..

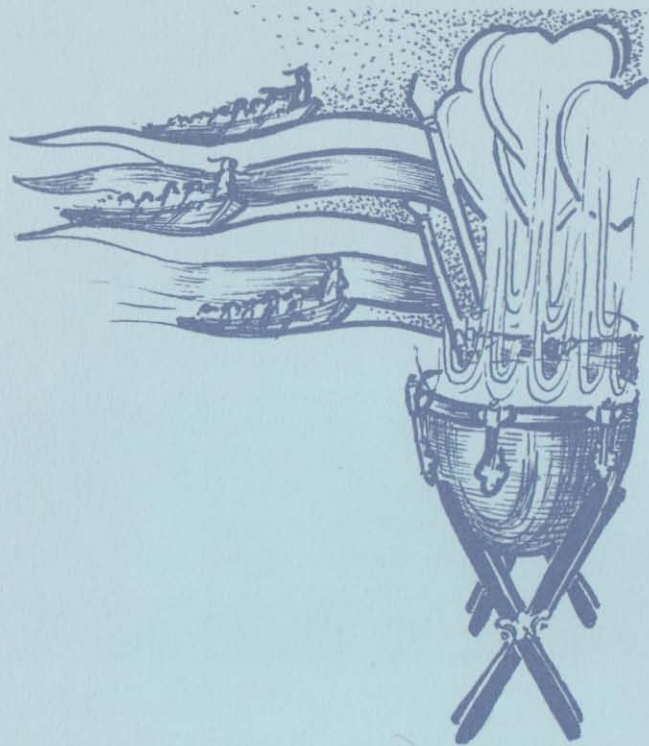
Коли, мій кобзарю?

— Як встане з могили

Забута Матуся,

Прадавня Матуся...

Діти мої, любі мої,
Сіячі й пісенники!
Зерна мої, думи мої
Я дарувала вашим серцям.
Я дала вам в дорогу —
Подарунки чудові —
Вуха чутливі, очі видючі,
Розуму дар променистий!
А в таємному схові
Найніжніший дарунок,
Неповторний дарунок —
Серце — іскра моя!
Я кричу навздогін вам:
— Не забудьте про серце,
Лиш по ньому в тумані
Відшукаєте путь...



Б'ють Литаври у серця народів,
Чайки вже маячать на воді!
Як не станеш НІНІ до походу,
Пізно буде каятись тоді!



ПРО РУТУ, ДИВОМ КУТУ

Ой спинились баскі коні
На кам'янім мості.
Ой приїхали до Галі
З дальних країв гості...

Відкривай ворота, Галю,
Відкривай світлицю,
Подаруй гостям коханим
Руту — чарівницю.

Ой, вінком ляга на чола
Дивовижна рута,
І п'янить сильніше хмелю,
Розриває пута.

На Україні лине слава
За ліси, за море,
Ой, що руга, дивом кута,
Розігнала горе!

Хай рушають вірні хлопці,
Лицарі завзяті,
Де поля дівчини Галі
Рутою багаті!..

Ти прийди, Неповторна, на стежку мого поривання
Ти ступи у колиску моєї душі.
Я готую для Тебе початок нового світання,
Тої казки, Кохана, яка не ляга у вірші.

Довгі ночі і дні, а Тебе все немає, немає...
В скелю серця вдаря галактичний прибіій...
Мою душу охоплює туга безкрая,
Розгортає у вічність тривоги сувій.

Де Ти, де? Чи прийшла Ти на Землю із Казки?
Якщо ні — то навіщо я в хащах життя?
Без очей Твоїх — ніч, самота без жаданої ласки,
А без слова Твого — небуття.

Прилети, Неповторна!

Минають секунди-століття,
Блискавиці небесні обпалюють серце мое.
Я чекаю Тебе над безоднею світу,
Де безжалісний птах Прометея клює...

Всі закохані
нареченим своїм
найцінніші скарби Орани
кладуть до ніг.
О Гледіс моя,
то лише символ барвистий!
А коли
це скажу тобі я —
вір мені!
Ти — володарка світу.
Самоцвіти Орани — твої.
Квіти найкращі — твої.
Воля планети — воля твоя.
Вір мені!

Всі закохані
нареченим своїм
обіцяють зорі небесні
замість прикрас!
О Гледіс моя,
то дитячі слова!
А коли це скажу тобі я —
вір мені!
Ти — володарка неба.
Бо мої кораблі
між світами мережать нерушимі шляхи,
щоб покірність далеких планет
сповістити тобі.
Вір мені!



До безодень страшних і глибоких
Стежка лицаря привела...
Як пройти? Та гука з того боку
Срібнолиста трава — ковила:

— Я мала, непомітна билина,
Понад прірву схиляюсь до ніг,
Щоб у вирій ясний лебединий
Ти завчасно дістатися міг...

І тріпоче билина в чеканні,
І ляга над безодню вона,
Ніби райдуга в хмарі весняній,
Ніби срібна казкова струна.

І гукає звитяжець: — Я лину,
Без вагання на той бік іду,
Де безвихідь долає билина —
Я здолаю найбільшу біду!

... Як мільйони сонечок малих
Відіб'ють в собі ранкові роси,
Серед квітів дивних, запашних
Пройде дівчина золотокоса...

У очицях — простору блакить,
Ніжні перса — вітерець цілує.
Соловей співа — вона мовчить!
Заспіва дівча — усе німує...

І не думає вона, не зна,
Що мені у життьовому плині
Уявлялася отак весна —
З золотими косами дівчина...

**
*

— Ти не там її шукаєш! —
Мовить далина.
І дівочим сміхом в гаї
Рознеслась луна.
На галявину широку
Вийшла з-за дубів
Дівчинонька синьоока
З кошиком грибів.
Це ж тебе душа бажала,
Дівчино проста,
Це ж любов мені послала
Осінь золота...



І В А Н Ц І

Море дивнее, заборонене,
Як знайти тебе, як знайти?
Ані крилами не дістатися,
Ані берегом не пройти...

Але серце мое озвалося,
Що стежина туди одна:
Крізь Вогонь — страшний і радісний —
Відкривається нам вона...

Іванко, Іванко,
Нічною порою
Діждися світанку, —
Він прийде з грозою.

Він прийде у Тиші,
Щоб визволить бранку!
Ти жди його лише,
Іванко, Іванко...



Вже у гості йде барвиста
Осінь золота...

Наче книгу жовтолисту

Тихо розгорта.

Я ходжу по тих сторінках

В темному гаю

І зову і кличу дзвінко

Суджену мою.

— Де ти, мріє, озовися?

Може, міцно спиш?

Чи між хмарками у висі

Журавлем летиш?

Чи сховалася між віти

В пишному саду,

Що тебе я в цілїм світі,

Мила, не знайду...

Та нема її досі,

Все не приліта.

Не пускає, мабуть, осінь,

Осінь золота...

Бачать із навколишніх багато,
Як тривожно й радісно мені...
Дівчині ж про те не узнати,
Ні!

Не узнать, не чути тої вісті.
Про мої страждання вогняні
Не осмілюсь я їй розповісти,
Ні.

Не осмілюсь, мучитися знову
Буду наяву і у ві сні,
Щоб із вуст її не вчути слова:
— Ні!

Бо себе нікуди не подіну
Ні отут, ні десь у далині.
Бо хіба таку ж я ще зустріну?
Ні!..



БІЛА ХМАРКА

Бачу, бачу —
Тане хмарка в блакиті...
Плачу, плачу —
Хочу її зупинити!

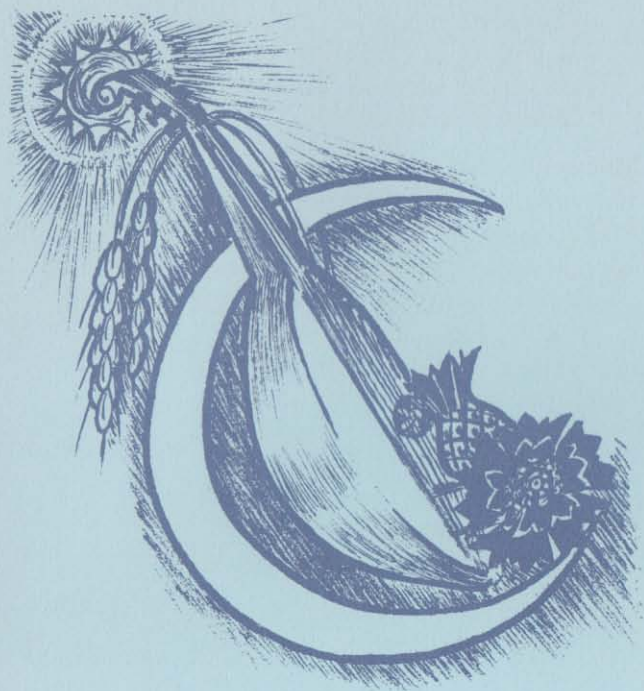
Ох, кому це під силу —
Всеохоплення миті?
— Не вмирай, білокрила —
Дай тебе полюбити.

— Не для тебе
Ніжноплинні цілунки.
Хмари в небі
Для вогнистого тронку!

Сонце ясне
Обійма їх жагуче,
Доля щасня
Їх чека неминуче, —

Ніжні громи,
Блискавиці єднання,
Тиша втоми
І дощі віддавання...

А тобі — лиш надія —
Всеохоплення миті!..
...Мріє, мріє
Біла хмарка в блакиті...



Коханий, заграй мені Тишу
На дивну бандуру Мовчання...
Хай душу мою заколише
Сюїта світання...

Заграй на сопілку чекання
Безмовну симфонію дива,
В колисці твого кохання
Я буду щаслива...

Мій добрий, заграй мені думу
На вечора зоряних струнах,
Акорди щасливого суму
Хай котяться в лунах...

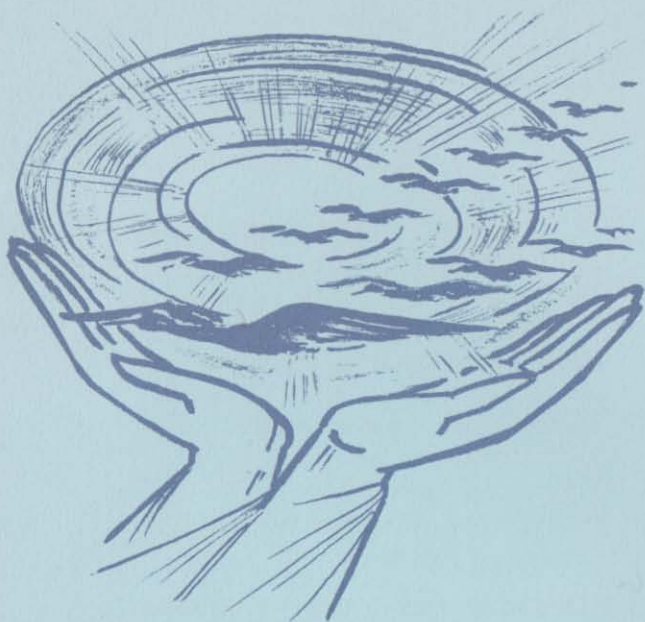
А я полечу до смеркання
В обіймах твоєї розмови
В мелодії Пісні Мовчання,
Нечутного Слова...

Коханий, відкрий свою душу...
Волошку у стиглому житі,
Бо стати віднині я мушу
Мовчанням Блакиті...

Пелюстками ніжного квіття,
Що зріє під зорями лише...
Мій рідний, у Ніч Заповітну
Заграй мені Тишу...

Сині тіні впали на підлогу...
Проти мене — серед тіней — Ти,
І нема в моєму серці Бога,
Щоб йому молитву понести.
Ти чужа. Про це мені говорять
Невдоволені чомусь вуста.
І обличчя, що не знало горя,
І фальшива посмішка пуста.
Що ж, іди. Постали перед нами
Перепони древні і пусті —

Привид фата з пошлыми речами,
І міщанське щастя на путі.
Не зумів! Ти вибрала дорогу,
Де не буде горя і мети.
Сині тіні впали на підлогу
І, мов тінь, переді мною ти...
Будуть в мене друзі, як захочу,
Хоч і серцем залишуся сам.
Бо Тебе віддав я темній ночі,
А Любов нікому не віддам.



Так далеко, далеко
Відійшли дні ясної розради...
Сніжно-білі лелеки
Та блакитні легенди позаду...

Ах, для чого було, о, навіщо
Вирушати з дитячого раю
У провалля зловіщі,
У дорослі дороги безкраї?!

Заберіте мене, заберіте,
Журавлі із дитячої казки,
До блакитного світу,
До забутої щирої ласки...

УЧИТЕЛЬ.

Зосередься, о мій чела, заглибся в надра духу і дай відповідь: хто у світі найбільший самотник?

УЧЕНЬ.

Сонце, о Гурудева!

УЧИТЕЛЬ.

Як то може бути, мій чела, щоб Сонце — повелитель всього живого, наш батько й світоч — було усамітнене?

УЧЕНЬ.

О Гурудева! Сонце напоює променем кожну билінку й атом, проникає в кожну клітину й серце, в розум і навіть нерозумність. Та минають незміряні цикли часу, і усамітнене Сонце жде не діждеться, коли ж з'явиться герой, який віднаїде в собі мужність і любов, щоб проникнути в сонячне лоно і народитися знову. Вогняну Брану відкрито, і той шлях суджено всякому, хто зі сміхом відкине мару смерті. Чи правильно я мислю, о Гурудева?

УЧИТЕЛЬ.

Промінь Істини торкнувся твого серця, коханий чела. Дай обняти тебе! Ввійди в полум'я мого серця. Віднині й навіки ти СИН СОНЦЯ. Радуйся, радуйся, радуйся, *Переможець Мари Смерті!*

З таємничого Краю,
Залетіло Зерно Золоте в Океан Предковичний.
Залетіло тремтливе Зерно Життя.
І пустило коріння у простір широкий,
І розкинуло віти у неосяжність.
Виростало, міцніло неповторне Древо Життя.
А на ньому визривала дивовижна квітка,
Єдина у цілому Всесвіті.
Квітка Серця й Любові.
Та раптово підкрався підступний Дракон,
І захотів він проковтнути палаюче серце,
Щоб володіти ним лише йому!
Щоб у Хаосі все потопити, як колись, до появи
Зерна.
Серце вибухло полум'ям і розсипалось в неосяжнім
просторі небес,
Незліченними іскрами розлетілось в Океані Життя.
Так порушилась Єдність...
Плинуть іскри в серцях, і шукають дороги до
рідного дому.
Та дорога — Любов.
Де виникає вона — древній заповіт воскресає:
Скласти з іскор палаюче Серце,
Повернути його — променисто-чудове —
У єдине лоно Життя.

Умійтеся сонячними променями
і починайте нове життя!
І починайте нове життя у невимірності Волі,
бо земне існування твоє, Гуллівер, —
то лише мить сновидіння...

ПОКЛИК НЕБА



Нас кличе небо. Нас небо кличе
В тривожнім сні.
Мов журавлиний ключ курличе
Удалині.

Мов материнське прадавнє слово,
Звучить воно.
Ти забуваєш — та зяє знову
В душі вікно.

Життя вирує, життя клекоче,
Той клич жене,
Затулить очі, заклопоче
І прокляне.

Сльозами зросить твое обличчя
У мить сумну.
Нас кличе небо. Нас небо кличе
У даль ясну.

У циклотронах, в ракетнім реві
Його слова,
В науки вихорі сталевім
Небес дива.

Та глухне вухо від того грому
І прагне знов
Знайти у товпищі людському
Святу любов,

Оте кохання, що вічно зичить
Світи ясні.
Нас небо кличе. Нас небо кличе
В тривожнім сні.

— Зорі, зорі — далекі зорі,
Що ви знаєте, зорі, про землю мою?
Що ви знаєте, ясні,
Про Єву казкову,
Що Адама любила
У правічнім раю?
 Чи на ваших планетах
 Теж Едеми розквітли?
 Чи ростуть у них яблуні
 Зла і Добра?
 Чи для вас, мої зорі,
 Променисті і світлі,
 теж настала
 жорстокої кари пора?
Може, люди — то більше,
Ніж сонця променисті,
Може, серце — то ширше,
Ніж галактик рої.
Бо як серце вмирає —
Умирає безмірність.
Як згасають зіниці —
То немає її...
 Люди, чуєте, люди!
 Зупиніться на хвилю.

Усі рибалки ловлять рибу вдень. А мій товариш — ні.

Дивак: як тільки зорі спалахнуть у небі, він вудлице бере і поспішає до озера.

Зірки вгорі. Зірки внизу.

Йому здається, що він пливе у вогняному безмірі. Вітрила верб шумлять тривожно, несуть, несуть, незримий човник у далечінь.

Він закидає вудку. На ній немає гачка і черв'яка, лиш слово чарівне рибалка промовляє, на низує на волосінь прозору.

Минає ніч. Рибалка терпляче сидить над океаном зоряним. Чого чекає він? Кого?

Пливе світанок, зорі бліднуть, ховаються в блакиті ясній. Рибалка згортає волосінь на вудку, задумливо вертається додому.

Надвечір знову — безнадійний лов.

А може, все-таки почепиться хто-небудь на чарівне слово?

А може...

Сидить рибалка, пливе над зоряними прірвами. Вітрила верб шумлять тривожно...

Сонце предивне,
Човен великого рибалки,
Сонце всесильне,
Риба вогняного моря,
Прошу тебе, прошу...
Око своє зверни до мене,
Вухо своє схили до мене,
Прохання прийми моє...
В сіті земні потрапила риба,
Ще мала, слабка, беззахисна риба.
Зглянься, сонце,
Дай свою силу,
Дай ясну долю.
А коли за ним іде
Ненависна доля —
Оберни свій племінь на мене!



1 СІЧНЯ 1974

Щасливих Свят!

Щасливих Днів!

Радійте всі, бо Час наспів!

В далекім Небі чути Спів

Коханих Зоряних Братів!

З Новим Роком, з Новим Віком!

Зіронька впала з неба.
На землі народився синок,
На сумній, непривітній землі.
Рушить буря хатини,
Вириває дерева з корінням,
Палить блискавка ліс,
Поглинає рибалок вода,
Забирає невидима смерть вояків
На сумній, непривітній землі...
Терпнуть руки в тяжкому труді,
Ломить спину від болю,
Серце плаче від страху
Перед грізним вогнем з небес.
Та немає страху для матері,
Бо упала з неба радість,
Небесна, яскрава зоря.
На землі народився синок,
На сумній непривітній землі.

Ти радій, виростає,
Ясне сонце стрічай,
Підеш в зоряний край
По сумній, непривітній землі...
Щоб засяяти знову зорею
У молочній дорозі небес...

Вийшли в поле давно ми,
Заростають стежини зірками,
Отчий дім розтає
І щезає в потоці Буття.
Тяжка ноша зерна,
Та жнива будуть любі,
Ми зберемо врожай
Таємниці, любові, надій.
Ми нащадки Вогню,
Ми не знаємо в праці спочинку.

**
*

Коли згасають зорі —
Інші спалахують знову.
Хто їх запалоє в небі?
Хто — крім Любові?

Коли розлучаються друзі,
Не втішить ні ласка, ні слово.
Хто нову зустріч готує?
Хто — крім Любові?

Все перетвориться в попіл,
В хвилі Першооснови,
Лише навек невмирущі
Зерна Любові...

Знову томління. Сумніви — знову.
Іскри на хвилі ріки.
Погляду чари.
Магія слова.
Доторк руки.

Пестоці сонця? Чи подих безодні?
Мить

чи політ назавжди?

Тиша — учора, буря — сьогодні!
Звідки? Куди?

Марево давне.

Мов сновидіння.

Щось існувало, було.

Попелом часу серця квиління
Вже занесло.

Може, воскресне? Може, розтане
Крига байдужості знов?
Вечора промінь?

Сяйво світання?

Зло чи любов?



Заіскриться зірниця.
Будуть обрії добрі.
Щезнуть межі-мережі.

Для героїв крилатих,
Для долаючих грати,
Із забутої хати
Вийде Зоряна Мати.
Будуть рими незримі.
Будуть ночі пророчі.
Будуть зорі стозорі.



Для шукаючих шляху,
Не для тих, що із праху,
Для казкових жар-птахів,
Для позбавлених жаху,
Будуть діти, як квіти.
Будуть квіти радіті.
Буде Слово-Стомова.
Для живого насіння.
Для проміння й пагіння.
Для зірок мерехтіння.
Для боріння й горіння.

Будуть стежки-мережки.
І шептання кохання.
І Мовчання Світання...

ОСТАННЯ НІЧ

ДРАМАТИЧНА ПОЕМА



В'язниця. Самотній Джордано в кайданах біля вікна. Зорі проглядають між ґратами, тремтливо миготять і тому здається, що вони живі.

ДЖОРДАНО.

Остання ніч... Але чому остання?

Для кого? Чи хіба вмирає світ?
Хіба зів'яне саду буйноцвіт?
Погасне сонце чи ясне кохання?
Яке мовчання... Тиша, наче дзвін!
Безмовність оповила все довкола...
Щось має статися у зоряному полі,
Бо тиша — то зачаття перемін.
Уже позаду пошуки, тривоги...
А далі що? Свобода чи пітьма?
Німує Бог. Мовчить тюрма.
В імлю безвидну вперлася дорога...
Іще живе земне мое коріння,
Вмирать не хоче — квилить і болить!
Вспокійся, серце! То — лиш мить,
Твоєї плоті болісне тремтіння!
Про те не думай. Небу в очі глянь!
В зіницях зірок утопи терзання...
Туди, туди ти прагни без вагання —
У найпрекрасніше з твоїх світань!

Чуги брязкіт замка. Сходами опускається до темниці Інквизитор, тримаючи в руці смолоскип. Піднявши світильник вгору, уважно й гостро дивиться на Джордано.

ІНКВІЗИТОР.

Джордано-брате! Я тебе вітаю!

ДЖОРДАНО.

Не брат я вам. Нащо пусті слова?

Проголосили вирок ви учора.

Чого ще хочеш?

ІНКВІЗИТОР.

Врятувать тебе.

ДЖОРДАНО (*іронічно*).

Вогонь любові не дає заснути

Святим братам, і ти оце прийшов,

Щоб визволить мене із кам'яниці,

Вернути честь, здоров'я і життя...

ІНКВІЗИТОР.

Не треба кпину! А проте даю

Міцне і нерушиме слово брата,
Ім'ям святого Господа Ісуса,
Що можу визволить тебе...

ДЖОРДАНО.

Химерна справа!
А як же присуд?

ІНКВІЗИТОР.

Все — в руці Господній!

ДЖОРДАНО.

Точніш — у вашій?

ІНКВІЗИТОР.

Так воно і є.

ДЖОРДАНО.

Гаразд! Мені ти повертаєш волю,
Але за все потрібно заплатити...
Ти, безумовно, плати зажадаєш?

ІНКВІЗИТОР.

Нікчемна плата...

ДЖОРДАНО.

Говори — яка?

ІНКВІЗИТОР.

Зречися ересі. Скажи перед народом,
Що всесвіт безконечний — то химера,
Що зорі — то світильники Господні,
А не джерела іншого життя,
І що людина — прах і Божий раб...

ДЖОРДАНО.

А далі що?

ІНКВІЗИТОР.

А далі — привселюдно
Ми вирок свій одмінимо і ти
На волю підеш...

ДЖОРДАНО.

Але ж це — брехня!

ІНКВІЗИТОР.

Яка брехня?

ДЖОРДАНО.

А те, чого жадаєш
Від мене ти!

ІНКВІЗИТОР (драгівливо).

Отямся, не про те
Ми річ ведем, а про твоє життя.

ДЖОРДАНО.

А я — про те! Бо на терезах правди
Іскрина істини важніш ціни життя
Самого по собі. А хто вмира за правду —
Вливається до істини навик.

ІНКВІЗИТОР.

То лиш слова...

ДЖОРДАНО.

“Спочатку було Слово!”
Воно безсмертне...

ІНКВІЗИТОР.

Не для суперечки,
І не для диспуту спустився я сюди...
Учора гордо мовив ти, що ми
Із страхом більшим вирок прочитали,
Ніж ти його прослухав...

ДЖОРДАНО.

Так і є!
Бо знаєш ти, що істина — за мною!

ІНКВІЗИТОР.

Джордано-брате! Тут нема нікого,
І буду я відверто говорити...

ДЖОРДАНО.

Давно пора...

ІНКВІЗИТОР.

Коротка річ моя.
Давно збагнула церква, що немає
Царя на небі. Людство — сирота.
Земля безвидна, як і до творіння,
Німче простір — холодно й байдуже,
В ніщо іде молитва і прокляття!

І результат життя — сира могила...

ДЖОРДАНО.

Відверто вельми. Ну, а далі що?
Нащо тоді священики і храми,
Молитви ваші і страшні багаття,
Де ересь ви жадаєте спалить?

ІНКВІЗИТОР.

Поскільки в небі порожньо, то ми
Повинні людям ідола створити.
Куди подітись їм? Куди іти?
Хто поведе мізерні, бідні душі,
Хто гру стихійних і руйнних сил
У річище спокійне одведе,
Утишить і утішить?

ДЖОРДАНО.

О, слова!
Куди ти їх, до чого поведеш
Ім'ям химери, молоха страшного,
Що вимагає нескінченних жертв?
Нащо вам це? Адже тобі відомо,
Що із брехні не виростає правда?!

ІНКВІЗИТОР.

Наш бог — це ми. Сучасне відчуття,
Боріння мить, і спазма насолоди,
І солодощі влади, і покора
Мільйонів душ — принада деміурга!
А образ Божий — то свята запона
Для душ сліпих, убогих і німих,
Бо правда їхня — то не наша правда!
Оголоеної правди не утрима
Нікчемний дух, а згине, упаде
І здичавіє...

ДЖОРДАНО.

Де ж кінець походу?
Куди ви хочете юрбу оту вести?

ІНКВІЗИТОР.

То — наша глина. То — робоча сила.

Стихія люта, жадібна, сліпа.
Хай прагнуть раю, забуття і Бога!
То — лиш батіг, і ласощі, і молот,
Якими скульптор статую живу
Для світу творить — Нового Адама!

ДЖОРДАНО.

Де ж той Адам?

ІНКВІЗИТОР.

То я, то ти, мій брате!
То ті, хто скинули облудливе ярмо
Небесних тіней, а самі взяли
Той Божий скіпер, щоб творити волю
Свою, а не невидимого духа...

ДЖОРДАНО.

За що ж тоді, скажи, жахливий вирок
Мені проголосили ви?

ІНКВІЗИТОР.

За те,
Що волю нашу нехтував свавільно,
Тисячолітню волю деміургів,
Які будують царство теократів.
Ти зажадав ті мурі зруйнувати,
Які ми старанно віками мурували,
Ти захотів у безконечне поле
Ягнят святої церкви розігнати...
А де там паша? Де зелені трави!
Де Божий затишок від злочину і страху?

ДЖОРДАНО.

Тепер збагнув. Ти все сказав відверто.
За це тобі я дякую...

ІНКВІЗИТОР.

Пробач!
Минає ніч, і треба поспішати...
Що скажеш ти?

ДЖОРДАНО.

Я вже сказав.

ІНКВІЗИТОР.

Зажди!

Хвалю тебе за мужність і незламність,

Але не розумію, не збагну!

Що вибрав ти? Ганьбу і порожнечу!

Бо знехтував і мудрість і життя.

ДЖОРДАНО.

Ми — два світи! Ми — різні дві стихії!

Вода й вогонь!

Гадюка і орел!

Ще на землі обое, а проте —

Вода тече униз, вогонь угору прагне,

Не може він горіти вбік чи вниз...

ІНКВІЗИТОР.

Й вода угору може підійнятись.

Нагрівшись від вогню...

ДЖОРДАНО.

А охоловши,

Дощем спадає. Ні, дарма, дарма

Шукати єдності між нами. Так орел

З гадюкою ще може розмовляти

Про те, про се... Але настане час,

І суть своє бере —

Орел у небо рветься.

І по землі повзе гадюка!

ІНКВІЗИТОР.

Так!

Немудрий ти!

ДЖОРДАНО.

Хай вічність нас розсудить!

ІНКВІЗИТОР *(іде до дверей)*.

Що вічність? Тут — Сатурна володіння.

Тут царство часу — темне і страшне!

Цінуй роки, хапай блаженну мить!

ДЖОРДАНО.

Хапай за піну на верхів'ї хвилі,

Чи втримає вона? О, вічний страх

Перед безоднею — величною, німою,

Яку всі люди смертю нарекли!
Нема її! Чи чуєш ти? Не бачу!
Сюди поглянь... (Показує у вікно).
Вогнистий океан
Хвилюється під подихом безмір'я
І котить хвилі вічного життя!
Сонця, сонця! А біля них — планети!
Прегарні люди — рідніі брати.
Я чую пісню і палкі вітання
І невмирущий поклик з далини!
Ото — моя вітчизна і дорога!
Не буде їй ні впину, ні кінця...
За мною підуть інші... Ваші мури
Впадуть у прах, розвіються, мов дим!
Ви хочете ягнят своїх тримати
У вічних мурах?! То — даремна справа!
Людини розум — птах, а не ягня!
Настане час, він випростає крила,
Вогнисті крила! В небо полетить!
Прийди, прийди, благословенна сило —
Ясної волі полум'яна мить!

ІНКВІЗИТОР.

Ти божевільний!

ДЖОРДАНО.

Може, й божевільний!
Але для вас! А для моїх братів —
Новонароджений у зоряне безмір'я,
У світ свободи, вірності й кохання!..

ІНКВІЗИТОР (іде по сходах).

Прощай, Джордано! Я зробив, що міг...

ДЖОРДАНО.

Прощай! Між нами проляга навіки
Багаття те, що вранці спалахне!..

Гримлять двері, тиша. Зірки щезають в імлі. Насуваються грозові хмари: Спалахують фіолетові блискавиці, страшні перуни потрясають в'язницю. Джордано простягає заковані руки до вікна, кричить захоплено, в екстазі.

ДЖОРДАНО.

О, брате-громе, землю сколихни!
Зі сну покори розбуди людей!
Свобода — поруч! Чом закриті двері
До зореносної безмежної світлиці!?
О, блискавице-сестро! Пронижи
Кору на серці — мертву, кам'яну.
Діткнися буйного, безсмертного вогню!
Нехай він рветься у забутий край —
У край натхнення, творчості і казки!

*Затихає гроза. Знову зірки — спокійно, тихо.
Сум пливе у в'язниці.*

ДЖОРДАНО.

Кричу я безмір. Хо мене почує?
Брати далеко. А ось тут — тюрма.
Безмежна ніч. Як Прометея вік —
Вселенські цикли каюття і муки...

*З сутінок в'язниці насувається тінь Скорботи. Він
помічає її, насторожується.*

ДЖОРДАНО.

Хто ти, примаро?

СКОРБОТА.

Я твоя скорбота!

ДЖОРДАНО.

Де ти була?

СКОРБОТА.

З тобою — все життя...
Та тільки ти вогнистим оптимізмом
Мене тримав, як кажуть, в чорнім тілі...
А ось тепер я чуюся вільніше...

ДЖОРДАНО.

Чого тобі?

СКОРБОТА.

Приємної розмови...
Адже ти тільки що бесідував із катом?
Чому б тобі не вислухати від мене
Гіркі слова у цю останню ніч?

До неба пнуться і жадають помсти!
Її нема!..

ДЖОРДАНО.

Бо вічність — не суддя!
То — простір для польоту!

СКОРБОТА.

Як летіти?
У порожнечу? У пустелю мрій?
Ти мариш про планети і сонця,
Ти ждеш братів із зоряного світу?!
Та де вони? Тебе чека багаття,
А зорі непорушні й мовчазні...

ДЖОРДАНО.

Вони сюди не йдуть — я йду до них!
Моя стежина — крізь вогонь палючий!
Скорбото, геть! Нема в моїй душі
Вагання й сумніву! Прощай, прощай, навіки!..

Тінь Скорботи розтає. Від стіни наближається постать Матері.

МАТИ

У скорботнім чеканні,
У найважчу хвилину,
Я ізнову з тобою,
Мій замучений сину.
Я милуюсь тобою,
Я радію за тебе...
Тільки ж нащо вмирати
Для порожнього неба?

ДЖОРДАНО.

Порожнє небо? Що ти кажеш, нене?
Вогнем безмірність вічно клекотить.
Життя усюди — дивне, незбагненне,
Мое життя супроти того — мить...

МАТИ.

Але тіло живеє,
Що болить і жадає,
Те, що я народила
Не для муки й відчаю?!

ДЖОРДАНО (*зітхає*).

Кажи, я слухаю...

СКОРБОТА.

У очі правді глянь...

Не треба фраз. То для безсилля — щит.

Вмирати легше у чаду ілюзій,

Але нащо тобі, Джордано, забуття

Перед кінцем? Суворо і відверто

Поглянь на світ, на небо, на людей...

ДЖОРДАНО (*похмуро*).

Дивлюся я. Кажи, Скорбото, далі...

СКОРБОТА.

Ти для людей горів і пламенів.

Ти відкривав їм космос неосяжний.

Та на світанку завтра ти побачиш

Лиш фанатичну і страшну юрму!

Людей немає! То — лиш тінь людей!

Є ідеал, та він — лише химера!..

Порожній всесвіт, у якому гра

Іскринок світла в темряві безмірній.

Життя — то примха простору, стихій...

Не треба казки, бо вона болоча...

Поклич сторожу... Інквізитор прийде...

Він волю дасть... Він випустить тебе...

Иди в пустелю. У ліси іди...

Нащо тобі нікчемні, хижі люди?

Милуйся сонцем, запахом трави,

Забудь про світ, бо й він тебе забуде...

ДЖОРДАНО.

Ти — не скорбота! Ти нікчемний страх!

Де взявся ти? В яким куточку серця?

Невже гадаєш, що злякаюсь я

І ради плоті смертної зречуся

Величного і ясного безмір'я?

СКОРБОТА.

Безмір'я! Небо! Все пусті слова...

Віки пливуть... Моря і океани

Гарячих сліз і крові пролилося,

І піраміди, цілі гори мук

Вже його не побачу,
Не торкнусь, не відчую...
А лиш попіл байдужий,
Плачучи, поцілую...

ДЖОРДАНО.

Не край душі, матусю! Не карай
Себе й мене. Так вирішила доля!
Світанок скоро. Темний небокрай
Зірницею вже жевріє поволі...
Прощайся з тілом — болісним, живим,
Його не буде! Та мое горіння
Вогнем запалить — чистим і святим —
Грядущі, небувалі покоління!

Постать Матері розгає. Світає. Чути кроки сторожі. Кати опускаються вниз сходами, одягають Джордано в балахон ганьби, на якому намальовано фігури чортів та драконів. На голову йому насувають блазнівський ковпак. Джордано спокійно витримує наругу, його погляд — десь понад головами катів.

Його виводять із в'язниці. Біснується юрма, ченці та фанатики опльовують Джордано, кидають на нього всяку гидь, паліччя.

На небі поволі згасають зірки.

ДЖОРДАНО (з мукою).

О, зачекайте, ясні, не зникайте!
Ще небагато і мине цей сон...
Я вже готовий! Лиш відкрити браму...
Я йду до вас! Благаю — підждіть!..

Виходить на ешафот. Кат прив'язує його до стовпа.

З юрби з'являється Інквізітор.

ІНКВІЗИТОР.

Джордано! Схаменися — і вогонь
Не спалахне. І ти одержиш волю!

ДЖОРДАНО (мовчить).

ІНКВІЗИТОР.

Одна лиш мить — і вже тебе не буде!

ДЖОРДАНО (*гордо*).

Одна лиш мить — і жадана свобода
Мені відкриє браму вогняну!

Інквізитор дає знак. Спалахує вогонь, реве юрма. Ченці подають Джордано хреста для поцілунку. Він одвертається і дивиться в небо, на останню яскраву зірку.

ДЖОРДАНО.

Цей чорний знак від мене заберіть!
Він ясну безмір хижо перекреслив!
Мій знак — вогонь. Кохання і безсмертя!
Прокиньтесь, люди, мужні і безстрашні!
Далекі браття!.. Я іду до вас...
О, болісне і радісне багаття...
Пали! Пали!!!

Вогонь гримить, вирує, співає урочисто і покриває всю постать Джордано. Юрба німує...

МОЇМ ЧИТАЧАМ

Друже мій!

Ти, що прочитав цю книгу.

Я не знаю — хто ти: молодий чи старий, мати чи батько, хлопець чи дівчина. Все це умовні поняття. Хто б не був ти — ми з тобою брати. Бо ми породжені Єдиною Матір'ю — Великою Природою, нею виплекані у Великих Родах, що тривають мільйоноріччями, — Родами, які Земна Наука назвала Еволюцією.

Отже, брате мій, я й прошу тебе: відкривай цю книгу не як читач, а як творець. Так, творець! Ти теж творив її, як і я, як він, як вони. Всі ми щоднини тчемо тканину Грядущого; і хто, якщо він чесний, буде відстоювати для себе ту чи іншу нить?

Ще й досі пливе над планетою морок нещастя, туман косності і реакції, густі хмари злоби і ненависті клубочаться над гніздами імперіалізму, отруюючи світ.

Але крок за кроком відвойовуються позиції Розуму, позиції того вогню, що Титан Прометей приніс від скупих богів, які ще й досі гнітять людство на великій частині планети.

Боги ті — егоїзм, консерватизм, реакція всіх мастей, забобони, рабство тіла і духу, приниження жінки і ще безліч, безліч “перлів” дикунського минулого, які нам залишили Олімпійські боги з їхньою розпустою й лицемірством, з рабством і розкішшю, з війнами всіх проти всіх і ненавистю й страхом проти всього нового та еволюційного.

Вічна слава Титану Прометею, який приніс для людей Животворний Божественний Вогонь — Вогонь Шукань, Дерзань, Великого Знання.

Давайте ж роздмухувати Полум'я Прометея, хай воно освітлює глибини Світобудови, морок незнання, хай запалить нові серця жадобою Великого Слушіння на благо Еволюції, на благо Людини.

А втім, я розігнався, сердечне поривання несе мене нестримно все далі й далі! А може, ти, мій Друже, хочеш щось сказати мені? Може, й ти скажеш, як деякі прихильники старосвітського життя, теплого, безтурботного існування:

— Не одривайтеся від Землі!

Друже!

Залиш такі слова і думки служителям темних забобонів, які спалювали і спалюють безперервно на вогнищах косності й реакції Синів Світла і Прогресу.

Цими словами: "Не одривайтеся від Землі!" — спекулюють захисники, прихильники відживаючого, антиеволюційного. Бо що значить — не одриватись від Землі?

Тобто зупинитись у розвитку, задовольнитись найпримітивнішими запитами тіла, шлункв. Але ж справжня людина не задовольниться тим. Бо Земля — лише невеличка пилінка в Світобудові і є її невіддільною частиною. Безмежність — ось наша істинна домівка. Туди й пролягає чудова Дорога Людини.

І Земля наша — лише корабель, на якому ми почали свій політ в Еволюційну Далину. Тій Даліні нема кінця. Хто стане стверджувати, що ми не пересядемо згодом на досконаліший корабель? Хто скаже, що ми задовольнитимемось такою структурою організму, а не перебудуємо його на нових засадах? Хіба все в нас ідеальне, досконале? Хіба можна зупинити розвиток будь-якої грані видимого чи поки що невидимого Світу?

Ну та я даремно роблю цей відступ. Ти мій співтворець, мій вірний Друг, і в нас не буде таких суперечок. Вперед, вперед! Наша дорога — пісня Космічної Еволюції, якій немає кінця.

Розповіді про майбутнє назвали фантазією. Де-хто з невігласів іронічно називає такі розповіді вигадкою. Але ми з тобою, друже, знаємо, що то не вигадка. Наші мрії — то велика реальність, яка нас оточує звідусюди.

Та Реальність — Живий, Полум'яний Космос.

Наш розум безмежний, він сягає в будь-які глибини Світу, для нього нема кордонів. Отже, ми з тобою зможемо побувати де завгодно і коли завгодно. Хіба не так? То для чого ж вигадки, для чого пусті розмови? Все, про що ми мріємо, Істина, яка здійсниться коли не тепер, то в грядущих віках.

Пройдемо ж по Космічній Аудиторії, послухаємо голос Великого Учителя — голос звільненого Розуму. Він нам розповідатиме прекрасні і захоплюючі Легенди про Буття, про Любов, про покликання Людини, про Велику Єдність Розумних Істот всіх заселених Світів.

Слухайте, сприймайте в серце ту Легенду. Адже саме Легенда вінчає собою найпрекрасніші дії і в нашому Світі. А там, у Майбутньому, в Далеких Світах — Легенда являє собою вершину Творчості.

Все Буття — Легенда. Красива, чудова, хвилююча, сповнена боротьби і страждань, увінчана Любов'ю і Єдністю, прикрашена безперервною, мінливою, чаруючою грою — таємничою Грою Великої Матері Природи.

Отже, ми мандруємо вперед і вперед — у Безмежжя. Інколи Розум навіть не в спроможності одразу сприйняти запаморочливих глибин Світобудови. Він зупиняється, починає шукати нових шляхів до розуміння. Коли таке трапиться з тобою, мій Друже, коли Розум відмовить, коли мозок не в силі буде створити для тебе прекрасних форм Грядущого — тоді звернися до Серця.

Так! Є в нас найкращий, найвірніший товариш, друг — Серце! Воно не може бути сковане ніякими гранями, ніякими умовностями, воно завжди вільне, якщо цього захоче Господар, воно кожен мить з радістю помчить у Безмежність, лиш відкрий клітку, в якій держиш його.

Вийдемо під зорі, прислухаємось до Пульсу Космосу, і хай Серце пульсує в такт з ним.

Космос не жде. Кожен удар його Пульсу відлічує грандіозні зміни. Відстале залишається позаду — еволюційне мчить вперед, тче з своїх про-

гресивних елементів нові і нові поєднання Великої Матері.

Слухай, слухай, слухай, Друже! Слухай голос свого Серця!

Воно чисте, воно яскраве, воно віддане Знанню, Істині, Безмежжю.

Скажи всім, хто рядом з тобою: “На сьогодні, а ще краще, назавжди залиште скепсис та іронію в темному запічку людського невігластва, вийдіть разом з нами під зоряне небо. Будьте всі свідками великої Космічної Події...”.

Ось воно... почалося!..

Вечірній присмерк прорізала полум'яна смуга. Голубим метеором щось майнуло в глибину небес. Радійте, торжествуйте! То не метеор, не комета! То Вогнистий Птах Серця, випущений з клітки віків, урочисто помчав у мерехтливу безодню Світів.

Він принесе для нас чаруючі скарби Безмежжя, дарунки Великої Матері всього суцього — Природи, що безперервно тче для дітей своїх казкову тканину Еволюції.

Будемо сьогодні лише друзями зірок, бо вони — це очі Розуму. Хіба не так? Хіба ти не знаєш, що кожна зірка — то батьківщина свого, неповторного Розуму, який колись — у Безмежжі — з'єднається в Єдине грандіозне Космічне Вогнище.

Отже, ми під зоряним куполом. Ми чекаємо. Космічна далина п'янить, нечувані, дивовижні аромати таємничих світів оповивають свідомість. А може, то Подих Великої Матері Безмежності? Може, то *Вона* привітно схилилася над дерзновенними дітьми своїми, захожуючи їх до польоту в Невідоме!

Чуєш? Чуєш її голос: “Вперед, мої діти! Учїться лігати. Для вас у Мене є чутливі вуха, далекозорі очі. Дерзайте, мої кохані! Учїться лігати”?

“Чи не занадто багато казки, легенди, таємничого?” Хто це? Звідки? А-а, знову скепсис... Заговкни. Все наше життя — казка. Казка для того, хто віддає себе, свою творчість на Благо Всіх, в Ім'я Ясного Завтра, який уже збудований жите-

лями багатьох далеких Світів, в ім'я Любові, якій немає меж.

Знову спалахнув блакитним полум'ям обрій. В нічному небі тріпоче вогнистими крилами Птах Серця. Слухаймо його щебетання, його казковий спів. Він вже промчав Океаном Безмежжя, він каже, що ради тієї Легенди здійснюється і наша важка, громіздка, радісна і печальна, буряна і кривава, пісенна і бунтівлива Еволюція Розуму — Всюдисущого Всемогутнього, Всепроникаючого.

Слухай, слухай заспів Птаха Серця:

— Для чого обмежувати його — могутній, сяючий дивовижним світлом Вічної Таємниці, Розум Людини — породження Безмежності?

Використавши трамплін Землі, надбання мільйонноліть, прагни в глибини Світобудови і зрозумій своє справжнє покликання, свою величну Дорогу в Непізнанне.

Відкинь нещадно все, що гальмує політ. Відкинь рабство духу і тіла, забобони, догми і упередження, війни і егоїзм, смішну пиху свою і марнолюбство. Словом, відкинь все, що заважатиме на Великій Дорозі Безсмертя. На тій дорозі залишений "багаж" здасться тобі смішним, нікчемним, дурним. І, пославши сердечний привіт, глибоку вдячність своєму земному дитинству, ти, як ураганна стріла, пущена з лука Полум'яного Серця, помчиш до нових і нових обривів. І зорі, їхні скупчення, галактики і метagalактики засяють вздовж Твого Космічного Шляху, як хвилюючі дивовижні віхи!

З М І С Т

	ст.
1. Людино, ти воістину прекрасна	9
2. Блакитний новаль	11
3. Хочу розірвати плоть тужаву	12
4. Віта мене земля	13
5. Сонце твій батько	13
6. Закон вогню	14
7. Стугонять литаври неба	15
8. Спалахніте серцями	16
9. Вайвасвато, новий воїне	16
10. Заіржали в небі коні полум'яні	17
11. Хай минають моторошні роки	18
12. Хто ти, Любове	19
13. Коли риба пливе в океані	21
14. Снігова баба	22
15. Народи мені, дівчино, сина	24
16. Пісні мої	25
17. Пісня	26
18. Ще так недавно	27
19. Журливно-лелено	28
20. Діду Славуто	29
21. Затуманилась земля	30
22. Задрімали Карпати	31
23. Дума про очі	32
24. Кобзарю, кобзарю	34
25. Діти мої, любі мої	35
26. Б'ють литаври	36
27. Про руту дивом куту	37
28. Ти прийди Неповторна	39
29. Всі заохані	40
30. До безодень страшних	41
31. Як мільйони сонечок	42

32. Ти не там її шукаєш	42
33. Іванці I	43
34. Іванці II	44
35. Вже у гості	45
36. Бачать із навколишніх багато	46
37. Біла хмарка	47
38. Коханий, заграй мені Тишу	49
39. Сині тіні впали на підлогу	51
40. Так далеко, далеко	52
41. Учитель і учень	53
42. З таємничого Краю	54
43. Ми не діти Землі	55
44. Поклик неба	57
45. Зорі, зорі	59
46. Усі рибалки	60
47. Сонце предивне	61
48. 1 січня 1974	62
49. Зірочка впала з неба	63
50. Вийшли в поле давно ми	64
51. Коли згасають зорі	64
52. Знову томління	65
53. Заіскриться зірниця	66
54. Остання ніч	67
55. Моїм читачам	81

